

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 9. ožujka 2022.

Klasa: 011-02/22-02/22
Urbroj: 71-10-01/1-22-2
Zagreb, 11. ožujka 2022.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13., 110/15. i 40/19.) u članku 2. podstavku 4. točka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi:

»kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/1151 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava (Tekst značajan za EGP) (SL L 186, 11. 7. 2019.).«.

Članak 2.

U članku 8. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

»(7) Podružnica se može osnovati i na daljinu, elektroničkim sredstvima komunikacije.«.

Članak 3.

U članku 10. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Ako je nad društvom iz stavka 2. ovoga članka otvoren stečajni postupak, zahtjeve protiv osoba iz stavka 3. ovoga članka za vrijeme trajanja stečajnog postupka može ostvarivati samo stečajni upravitelj.«.

Članak 4.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Riječi »Hrvatska« i njezine izvedenice te druga državna znamenja, uključujući njihovo oponašanje, mogu se unijeti u tvrtku uz naznaku ili kao dio naznake kojom se поближе obilježava ime društva samo na temelju rješenja ministarstva nadležnog za poslove opće uprave.«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.«.

Članak 5.

U članku 45. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Prokurist ne može biti osoba koja zbog razloga predviđenih odredbom članka 239. stavka 2. ovoga Zakona ne može biti imenovana za člana uprave dioničkog društva.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 6.

U članku 54. stavku 1. druga rečenica mijenja se i glasi:

»Prijavi za upis u sudski registar prilažu se odluka o davanju prokure i izjava prokurista da je upoznat s danom prokurom, odnosno odluka kojom se prokura opoziva ili izjava kojom prokurist otkazuje prokuru.«.

Članak 7.

U članku 127. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidator je dužan čuvati u rokovima određenim posebnim propisima ili povjeriti na čuvanje osobi koja pruža usluge pohrane poslovne dokumentacije u skladu s pravilima kojima se uređuje postupanje s arhivskim gradivom i arhivama. Poslovne knjige i dokumentaciju može se pohraniti i u elektroničkom obliku. U sudski registar upisat će se kod koga su i gdje pohranjene poslovne knjige i dokumentacija društva. Naknada za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva podmiruje se na teret društva prije njegova brisanja, a ne može prelaziti opravdane troškove digitalizacije poslovnih knjiga i dokumentacije društva, izrade njihova popisa te njihova sigurnog čuvanja i zaštite u elektroničkom obliku.«.

U stavku 3. dodaje se druga rečenica koja glasi:

»Za uvid u pohranjene poslovne knjige i dokumentaciju društva te izradu njihovih preslika plaća se naknada koja ne može biti viša od naknade koja se plaća za uvid i izradu preslika arhivske građe pohranjene u Hrvatskom državnom arhivu.«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Ako je do prestanka društva došlo bez provođenja likvidacije ili stečaja, članovi društva dužni su postupiti u skladu s odredbom iz stavka 2. ovoga članka.«.

Članak 8.

U članku 226. stavku 3. riječi: »trećoj rečenici ovoga stavka« zamjenjuju se riječima: »ovoga članka«.

U stavku 4. riječi: »knjizi dionica« zamjenjuju se riječima: »registru dionica«, a riječi: »knjige dionica« zamjenjuju se riječima: »registra dionica«.

Članak 9.

U članku 239. stavku 2. točki 1. riječi: »zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja,« zamjenjuju se riječima: »zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, prijevare u gospodarskom poslovanju, prouzročenja stečaja,«, a riječ: »zakonika« zamjenjuje se riječju: »zakona«.

Iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

»2. koja je kažnjena za kazneno djelo neke druge države koje po svojim bitnim obilježjima odgovara kaznenim djelima iz točke 1. ovoga stavka«.

Dosadašnja točka 2. postaje točka 3.

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

»4. kojoj je u drugoj državi zabranjeno obavljanje zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za vrijeme trajanja zabrane.«.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ustrojiti će i voditi evidenciju osoba koje ne mogu biti članovi uprave u skladu s točkama 1. i 3. stavka 2. ovoga članka.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj, način vođenja i uvjete korištenja evidencije iz stavka 3. ovoga članka.«.

Članak 10.

U članku 251. stavku 1. iza riječi: »polovine« dodaje se riječ: »iznosa«.

Članak 11.

U članku 252. stavku 5. točka na kraju stavka zamjenjuje se zarezom i dodaju se riječi: »odnosno stečajni vjerovnici prema pravilima stečajnog prava.«.

Članak 12.

U članku 277. stavku 6. iza riječi: »objaviti« dodaju se riječi: »na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar i«.

Članak 13.

U članku 300.g stavku 2. riječi: »u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke uvećane za pet postotnih poena« zamjenjuju se riječima: »koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunane za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena«.

Članak 14.

U članku 382. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori su dužni čuvati u rokovima određenim posebnim propisima ili povjeriti na čuvanje osobi koja pruža usluge pohrane poslovne dokumentacije u skladu s pravilima kojima se uređuje postupanje s arhivskim gradivom i arhivama. Poslovne knjige i dokumentaciju može se pohraniti i u elektroničkom obliku. U sudski registar upisat će se kod koga su i gdje pohranjene poslovne knjige i dokumentacija društva. Naknada za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva podmiruje se na teret društva prije njegova brisanja, a ne može prelaziti opravdane troškove digitalizacije poslovnih knjiga i dokumentacije društva, izrade njihova popisa te njihova sigurnog čuvanja i zaštite u elektroničkom obliku.«.

U stavku 5. dodaje se druga rečenica koja glasi:

»Za uvid u pohranjene poslovne knjige i dokumentaciju društva te izradu njihovih preslika plaća se naknada koja ne može biti viša od naknade koja se plaća za uvid i izradu preslika arhivske građe pohranjene u Hrvatskom državnom arhivu.«.

Članak 15.

U članku 387. stavku 1. treća rečenica mijenja se i glasi:

»Javnobilježnički akt ili privatna isprava koju potvrdi javni bilježnik mogu biti sastavljeni putem sredstava elektroničke komunikacije i u elektroničkom obliku.«.

U stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi:

»Ta izjava može biti sastavljena i u elektroničkom obliku te putem sredstava elektroničke komunikacije.«.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Ako se društvo osniva kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju društva sklapaju se tako da javni bilježnik

sastavi obrazac zapisnika koji su prilozi 1. – 2. ovoga Zakona. Taj obrazac zapisnika nije javnobilježnički akt ni privatna isprava koju potvrđuje javni bilježnik.

(4) Ako se društvo osniva na daljinu putem internetske stranice sustava sudskog registra, bez sudjelovanja javnog bilježnika, društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju društva moraju se sklopiti u obliku obrazaca koji su prilozi 3. – 6. ovoga Zakona.«.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

Članak 16.

U članku 390. stavku 2. brišu se druga i treća rečenica.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Novčani ulozi uplaćuju se zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj na račun društva kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj ili u polog na posebni račun javnog bilježnika otvoren kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Prilikom uplata na račun društva kreditna institucija izdaje potvrdu o tome da će društvo moći slobodno raspolagati uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar, a ako je uplata izvršena u polog na račun javnog bilježnika, javni bilježnik će izdati potvrdu o tome da će društvo moći slobodno raspolagati uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar.«.

Članak 17.

Iznad članka 397.a naziv odjeljka 1.a mijenja se i glasi: »OSNIVANJE DRUŠTVA NA DALJINU BEZ SUDJELOVANJA JAVNOG BILJEŽNIKA«.

U članku 397.a stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 18.

U članku 397.b iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa osigurava dostupnost prijevoda obrazaca na engleskom jeziku u skladu s pravilima o dostupnosti informacija iz zakona kojim se uređuje osnivanje, ustroj i vođenje sudskog registra te postupak u registarskim stvarima. Društvo se ne može osnovati na prijevodu obrazaca.«.

Članak 19.

U članku 397.e iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Posumnja li da su članovi društva ili članovi organa društva krivotvorili ili na drugi način zlouporabili identitet, da nisu poslovno sposobni ili da nisu ovlašteni zastupati društvo, da se prilikom osnivanja društva krše propisi o sprječavanju pranja novca ili da postoje druge protupravnosti u postupku osnivanja, registarski sud donijet će zaključak kojim će uputiti predlagatelja da u roku od 15 dana podnese prijavu putem javnog bilježnika. Ako podnositelj ne postupi po zaključku suda, smatrat će se da je povukao prijedlog.«.

Članak 20.

Iza članka 397.e dodaje se odjeljak 1.b s nazivom i članak 397.f koji glase:

»Odjeljak 1.b

OSNIVANJE DRUŠTVA NA DALJINU UZ SUDJELOVANJE JAVNOG BILJEŽNIKA

Članak 397.f

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću i jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću mogu se osnovati na daljinu i uz sudjelovanje javnog bilježnika.

(2) Ulozi za preuzete poslovne udjele mogu se uplatiti samo u novcu, a uplaćuju se na privremeni podračun državnog proračuna ili u polog na posebni račun javnog bilježnika

otvoren kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Plaćanje se može obaviti na daljinu, elektroničkim putem, a dokaz o plaćanju može se podnijeti na isti način.

(3) Društveni ugovor i izjava o osnivanju društva sklapaju se kao javnobilježnički akt ili privatna isprava koju potvrdi javni bilježnik u elektroničkom obliku, prema propisima kojima se uređuje ustrojstvo, ovlasti i način rada javnog bilježništva kao javne službe. Društveni ugovor jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću sklapa se popunjavanjem obrazaca iz priloga 1. – 2. ovoga Zakona u elektroničkom obliku

(4) I ostale isprave potrebne za osnivanje društva u čijem sastavljanju treba sudjelovati javni bilježnik sastavljaju se u elektroničkom obliku prema propisima kojima se uređuje ustrojstvo, ovlasti i način rada javnog bilježništva kao javne službe. Isprave u čijem sastavljanju ne mora sudjelovati javni bilježnik sastavljaju se prema pravilima za odgovarajuću vrstu elektroničke isprave. Ako nema posebnih pravila, ispravu potpisuju osobe koje su ih sastavile kvalificiranim elektroničkim potpisom.

(5) U postupku osnivanja javni bilježnik komunicira s članovima društva, njihovim zastupnicima i članovima organa društva putem sredstava elektroničke komunikacije (videoveza i slično). Na taj način javni bilježnik ih obavještava jesu li društveni ugovor, predmet poslovanja, tvrtka društva i imenovanja članova organa u skladu sa zakonom, upozorava ih na posljedice namjeravane pravne radnje i utvrđuje njihovu pravu volju.

(6) Identitet članova društva, njihovih zastupnika i članova organa provjerava se upotrebom sredstava elektroničke identifikacije i autentifikacije visoke razine sigurnosti.

(7) Javni bilježnik može na daljinu izvršiti i dodatne provjere identiteta, kao i ostale potrebne provjere, poput postojanja poslovne sposobnosti ili ovlasti za zastupanje. U tu svrhu javni bilježnik može se poslužiti ispravama koje su potpisane kvalificiranim elektroničkim potpisom.

(8) Ako posumnja da su članovi društva, njihovi zastupnici ili članovi organa krivotvorili ili na drugi način zlouporabili identitet, da nisu poslovno sposobni ili da nisu ovlašteni zastupati društvo, javni bilježnik može zahtijevati njihovu fizičku prisutnost.

(9) Ako nije drukčije predviđeno u ovom članku, na osnivanje se primjenjuju opća pravila o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću, uzimajući u obzir posebnosti elektroničke komunikacije.«.

Članak 21.

U članku 442. stavku 2. riječi: »je društvo izgubilo polovinu temeljnoga kapitala« zamjenjuju se riječima: »u društvu postoji gubitak u visini polovine iznosa temeljnog kapitala«.

Članak 22.

U članku 474. stavku 4. iza riječi: »osobi« dodaju se riječi: »koja je poduzetnik«.

Članak 23.

U članku 504.a stavku 2. riječi: »eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke uvećanoj za pet postotnih poena« zamjenjuju se riječima: »stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunane za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena«.

Članak 24.

U članku 522. stavku 3. iza treće rečenice dodaju se četvrta i peta rečenica koje glase:

»Ako je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad pripojenim društvom, a o prijedlogu još nije odlučeno u trenutku upisa pripajanja u sudski registar u kojem je upisano

društvo preuzimatelj, odluka o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka donijet će se u odnosu na društvo preuzimatelja. Ako je u trenutku upisa pripajanja u sudski registar u kojem je upisano društvo preuzimatelj nad pripojenim društvom pokrenut prethodni postupak u skladu s odredbama propisa zakona kojim se uređuje stečajni ili drugi odgovarajući postupak, taj će se postupak nastaviti nad društvom preuzimateljem.«.

Članak 25.

U članku 541. stavak 2. mijenja se glasi:

»(2) Upisom pripajanja u sudski registar suda sjedišta društva preuzimatelja, imovina pripojenog društva i njegove obveze prelaze na društvo preuzimatelja. Društvo preuzimatelj sveopći je pravni sljednik pripojenog društva. Ako je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad pripojenim društvom, a o prijedlogu još nije odlučeno u trenutku upisa pripajanja u sudski registar u kojem je upisano društvo preuzimatelj, odluka o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka donijet će se u odnosu na društvo preuzimatelja. Ako je u trenutku upisa pripajanja u sudski registar u kojem je upisano društvo preuzimatelj nad pripojenim društvom pokrenut prethodni postupak u skladu s odredbama propisa zakona kojim se uređuje stečajni ili drugi odgovarajući postupak, taj će se postupak nastaviti nad društvom preuzimateljem. Ako se pri tome na strani društva preuzimatelja nađu obveze iz dvostranoobveznih ugovora koje do trenutka pripajanja nijedna strana nije potpuno ispunila, a koje su međusobno nespojive ili čije bi ispunjenje bilo za društvo preuzimatelja posebno nepravično, njihov se opseg pravično određuje, uzimajući u obzir ugovorna prava svih strana.«.

Članak 26.

U članku 550.j stavku 8. riječi: »eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke uvećanoj za pet postotnih poena« zamjenjuju se riječima: »stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunane za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena«.

Članak 27.

U članku 550.o stavku 1. iza riječi: »dužnici« zarez se zamjenjuje točkom te se brišu riječi: »ograničeno, do iznosa vrijednosti dijela imovine koja je prešla na svakog od njih suglasno planu podjele, umanjene za obveze koje su pojedinome društvu dodijeljene suglasno planu podjele.«.

Članak 28.

U članku 613. stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi: »Podružnica inozemnog osnivača može se osnovati i na daljinu, elektroničkim sredstvima komunikacije.«.

Članak 29.

U članku 630. stavku 1. iza točke 25.a dodaje se točka 25.b koja glasi:

»25.b ako ne čuva poslovne knjige i dokumentaciju društva ili ih ne povjeri na čuvanje osobi koja pruža usluge pohrane poslovne dokumentacije (članak 127. stavak 2.),«.

Iza točke 55. dodaje se točka 55.a koja glasi:

»55.a ako ne čuva poslovne knjige i dokumentaciju društva ili ih ne povjeri na čuvanje osobi koja pruža usluge pohrane poslovne dokumentacije (članak 382. stavak 4.),«.

Iza točke 64. dodaje se točka 64.a koja glasi:

»64.a ako ne čuva poslovne knjige i dokumentaciju društva ili ih ne povjeri na čuvanje osobi koja pruža usluge pohrane poslovne dokumentacije (članak 472.f),«.

Članak 30.

U prilogima 1. do 6. Zakona o trgovačkim društvima druga rečenica izjave člana uprave mijenja se i glasi:

»Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, prijevare u gospodarskom poslovanju, prouzročena stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, i protiv mene nije izrečena nikakva sigurnosna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva.«

U Prilogu 4. Zakona o trgovačkim društvima riječi: »Mjesto i datum _____.« zamjenjuju se riječima: »Mjesto: _____. Društveni ugovor sklopljen je na dan kada je sustav sudskog registra zabilježio da je posljednji od osnivača potvrdio prihvaćanje društvenog ugovora.«

U Prilogu 6. Zakona o trgovačkim društvima riječi: »Mjesto i datum _____.« zamjenjuju se riječima: »Mjesto: _____. Društveni ugovor sklopljen je na dan kada je sustav sudskog registra zabilježio da je posljednji od osnivača potvrdio prihvaćanje društvenog ugovora.«

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o iznosu naknade za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva nakon njegova brisanja iz sudskog registra (»Narodne novine«, br. 6/20.).

Članak 32.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnik iz članka 239. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona do 15. srpnja 2023.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ustrojiti će evidenciju iz članka 239. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona do 1. kolovoza 2023.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. lipnja 2022., osim članka 8. koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, članka 387. koji je izmijenjen člankom 15. ovoga Zakona, članka 397.a koji je izmijenjen člankom 17. ovoga Zakona, članka 397.b koji je izmijenjen člankom 18. ovoga Zakona, članka 397.e koji je izmijenjen člankom 19. ovoga Zakona, članka 397.f koji je dodan člankom 20. ovoga Zakona i članka 613. koji je izmijenjen člankom 28. ovoga Zakona, a koji stupaju na snagu 1. kolovoza 2023.

Klasa: 022-03/21-01/151

Zagreb, 9. ožujka 2022.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.